

**Notitie P2012.031-1:
Luchtkwaliteit Op den Bergen 6 te
Sevenum**

Berg en Terblijt, 14 maart 2012

1. Inleiding

In opdracht van Beusmans & Jansen is een luchtkwaliteitonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure voor de geplande activiteitenboerderij aan de Op den Bergen 6 te Sevenum in de gemeente Horst aan de Maas. Het betreft een bestaande inrichting waarbij een ontwikkeling doorgevoerd wordt om recreatie te kunnen bieden aan (licht gehandicapte) ouderen.

De uitbreiding veroorzaakt geen relevante directe emissies naar de lucht. De enige effecten op de luchtkwaliteit worden dan ook bepaald door de verkeersaantrekkende werking van het plan.

In het kader van de ruimtelijke ordening is het van belang vast te stellen wat de lokale luchtkwaliteit is en in welke mate de emissies ten gevolge van de verkeersaantrekkende werking invloed hebben op de lokale luchtkwaliteit.

Alle relevante bronnen die aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied zijn in de berekening, dan wel in de achtergrondconcentratie meegenomen. De luchtkwaliteit wordt bepaald door de emissiebijdrage van de transportbewegingen en het lokale achtergrondgehalte. Voor de bijdrage van het verkeer aan de luchtkwaliteit zijn de emissies van stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀) bepalend.

2. Wet- en regelgeving

Ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit vormt met ingang van 15 november 2007 de Wet milieubeheer de basis voor besluitvorming in het kader van onder andere de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Op basis van de Wet milieubeheer gelden milieukwaliteitseisen voor de luchtkwaliteit. Deze kwaliteitseisen zijn middels grenswaarden vastgelegd voor de luchtverontreinigende componenten zwaveldioxide, stikstofdioxide (NO₂), stikstofoxiden, lood, koolmonoxide, benzeen en zwevende deeltjes (PM₁₀).

De grenswaarden gelden overal in de buitenlucht. De grenswaarden gelden niet op arbeidsplaatsen als bedoeld in de Arbeidsomstandighedenwet 1998. Bij wijziging van de

Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 met ingang van 19 december 2008 gelden de grenswaarden ook niet meer op plaatsen die niet toegankelijk zijn voor het publiek en waar geen vaste bewoning is, evenals op de rijbaan van wegen of voor voetgangers niet toegankelijke middenbermen.

In het licht van een goede ruimtelijke ordening kan voor wat betreft luchtkwaliteit verder worden gekeken dan de juridische verplichtingen op basis van de Wet milieubeheer. De handreiking bij de Wet milieubeheer geeft bijvoorbeeld aan dat het "Besluit gevoelige bestemmingen" nadere regels stelt die verplicht nageleefd moeten worden en geen vervanging is van het principe 'goede ruimtelijke ordening'. Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening zal afgewogen moeten worden of het aanvaardbaar is om een bepaald project op een bepaalde plaats te realiseren. Daarbij speelt de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging een rol, ook als het project zelf niet of nauwelijks bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

De grenswaarden voor de luchtkwaliteitseisen voor PM₁₀ en NO₂ zoals opgenomen in de Wet milieubeheer zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 2.1: Grenswaarden fijnstof en stikstofdioxide

Component	Grenswaarden	Norm
fijn stof (PM ₁₀)	Jaargemiddelde	40 µg/m ³
	24-Uurgemiddelde (jaarlijks maximaal 35 overschrijdingen)	50 µg/m ³
stikstofdioxide (NO ₂)	Jaargemiddelde	40 µg/m ³
	Uurgemiddelde (jaarlijks maximaal 18 overschrijdingen)	200 µg/m ³

Omdat Nederland niet op tijd aan de Europese luchtkwaliteitsnormen kan voldoen is een nationaal programma opgesteld. Met ingang van 1 augustus 2009 is het "Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit" (NSL) van kracht. Het NSL is van kracht voor 5 jaar, van 2009 tot 2014, waarna indien nodig een nieuw NSL vastgesteld kan worden. In dit NSL zijn alle 'grote' projecten en te nemen maatregelen opgenomen die een significante invloed hebben op de luchtkwaliteit. Alle ontwikkelingen die buiten de omvang van het NSL vallen, hoeven niet meer individueel getoetst te worden aan de normering voor luchtkwaliteit. Dit houdt in dat voor 95% van de bouwprojecten geen beoordeling op het gebied van luchtkwaliteit meer hoeft te worden opgenomen in ruimtelijke onderbouwingen. Hiertoe is het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" en de hierbij horende Regeling vastgesteld).

De grotere projecten, de zogenaamde IB of IBM (In Betekende Mate) projecten, zijn de voornaamste bronnen van verslechtering van luchtkwaliteit. Hier tegenover worden verscheidene maatregelen op Rijks, Provinciaal en Gemeentelijk niveau vastgesteld, zoals het toepassen van roetfilters in dieselmotoren. Op deze wijze wordt een balans opgesteld tussen projecten met slechte invloed aan de ene zijde, en maatregelen met positieve invloed aan de andere zijde. Hierbij wordt jaarlijks door middel van een Monitoringsrapportage in de gaten gehouden dat de positieve zijde groter is dan de negatieve zijde en worden de plannen zo nodig bijgesteld om het beoogde effect te behalen. Nederland heeft door dit programma uitstel gekregen van Europa om aan de immissie-eisen te voldoen. Nederland moet inmiddels vanaf juni 2011 aan de norm voor fijn stof (PM₁₀) voldoen en op 1 januari 2015 aan de norm voor stikstofdioxide (NO₂).

Een activiteitenboerderij is niet opgenomen als één van de projecten uit het NSL.

Op basis van artikel 5.16, eerste lid, onder c van de Wet milieubeheer is het “Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)” van kracht. In dit besluit wordt geregeld welke nieuwe ontwikkelingen van een dermate beperkte omvang zijn dat de invloed van deze plannen op de lokale luchtkwaliteit niet meer individueel getoetst hoeft te worden. Als norm is hierbij aangehouden dat plannen waarvan de invloed op de lokale luchtkwaliteit minder is dan 3% van de grenswaarde voor PM₁₀ en NO₂ als niet significant worden aangemerkt. Dergelijke plannen worden niet relevant geacht voor de lokale luchtkwaliteit.

Op basis van artikel 4 van het “Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)” is een ministeriële regeling van kracht geworden (“Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)”). In deze regeling worden een aantal ontwikkelingen genoemd die in elk geval als “niet in betekenende mate” kunnen worden aangemerkt. Voor de in de regeling benoemde ontwikkelingen hoeft ten behoeve van een planrealisatie geen luchtkwaliteitsberekening meer te hoeven worden uitgevoerd.

Een activiteitenboerderij komt niet overeen met een van de aangewezen in de Regeling en is dus niet zonder meer “niet in betekenende mate”. Dit betekent dat ten behoeve van de planvorming alsnog een toetsing aan de wettelijke luchtkwaliteitscriteria dient plaats te vinden. Deze toetsing kan op twee manieren plaatsvinden. Er dient aangetoond te worden dat na realisatie van het plan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer gerespecteerd worden of er dient inzichtelijk gemaakt worden dat de bijdrage aan de verontreiniging van de lokale luchtkwaliteit minder dan 3% van de grenswaarde bedraagt.

3. Verkeersaantrekkende werking ontwikkeling

Het betreft een bestaande inrichting waarbij de verscheidene bedrijfsonderdelen anders ingericht worden. In de huidige situatie zijn de volgende bedrijfsoppervlakken aanwezig:

Bedrijfsonderdeel	Bruto vloeroppervlakte
Bedrijfswoning (inclusief bijgebouwen)	150 m ²
Stenen bedrijfsgebouwen/loodsen	1.460 m ²
Tuinbouwkas	720 m ²
Tunnelkas (fungerend als voetbalkooi)	400 m ²
Woonunits voor huisvesting werknemers	112 m ²

De ontwikkelingen richten zich op het bieden van recreatieve voorzieningen aan ouderen met beperkingen. In de bestaande bedrijfsbebouwing zijn reeds ruimten ingericht als beugelbaan, jeu-de-boulesbaan en huiskamer. Deze ruimtes worden met name gebruikt door clubs en privaatpersonen en blijven gehandhaafd. Daarnaast krijgen deze ruimten een extra functie voor de nieuwe doelgroep.

Ook de tuinbouwkas blijft grotendeels in gebruik (vijf van de zes segmenten) voor de kweek en het overwinteren van planten.

De bestaande woonunits voor werknemers en de tunnelkas worden verwijderd.

Nieuwbouw betreft twee zogenaamde safaritenten waar ouderen met hun gezin in kunnen kamperen. Deze tenten hebben twee slaapgedeelten en een woon/kookunit. Op termijn kan nog een ruimte worden ingericht als mantelzorgwoning. De sanitaire voorzieningen worden in bestaande ruimten ingericht.

De nieuwe ontwikkelingen met verkeersaantrekkende werking bestaan dus concreet uit het aanbieden van de activiteiten op de boerderij aan ouderen (zorgboerderij), de twee safaritenten en op termijn de mantelzorgwoning.

De drie verblijven (safaritenten en mantelzorgwoning) zijn elk geschikt voor één gezin en hebben een parkeernorm toegewezen van 1. Voor ieder verblijf wordt uitgegaan van één parkeerplaats, die maximaal drie keer per dag gebruikt wordt (totaal 6 bewegingen). Voor de zorgboerderij activiteiten is een parkeernorm van 13 gehanteerd. Uitgaande van een maximale turnover van 3 (en één heen en één terugbeweging) betreft de verkeersaantrekkende werking van dit onderdeel maximaal 78 voertuigbewegingen per dag.

In totaal betreft de verkeersaantrekkende werking voor lichte voertuigen maximaal 84 bewegingen per dag.

Verder is een huifkar getrokken door een tractor aanwezig. Deze zal niet vaker dan één maal daags worden gebruik. Dit houdt een verkeersaantrekkende werking van maximaal 2 bewegingen met zwaar verkeer per dag in.

Tenslotte wordt uitgegaan van een bevoorrading van de voorzieningen door maximaal 1 vrachtwagen per dag, of wel twee bewegingen.

In totaal betreft de verkeersaantrekkende werking voor zware voertuigen maximaal 4 bewegingen per dag.

De verkeersaantrekkende werking van de nieuwe ontwikkelingen betreft maximaal 88 bewegingen per dag (4,5% zwaar verkeer).

4. Resultaten

Met behulp van de NIBM-tool is de maximale toename van fijnstof en stikstofdioxide bepaalde door de verkeersaantrekkende werking van de nieuwe activiteiten. De resultaten zijn onderstaand weergegeven.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		88
Aandeel vrachtverkeer		4,5%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,11
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,03
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate; geen nader onderzoek nodig		

Uit de tool volgt dat de maximale bijdrage van de verkeersaantrekkende werking aan de luchtkwaliteit 0,11 µg/m³ stikstofdioxide respectievelijk 0,03 µg/m³ fijnstof betreft. De

verkeersaantrekkende werking van het plan valt hiermee ruim binnen de 'niet in betekende mate' grens van $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ fijnstof/stikstofdioxide. Het plan is dan ook aan te duiden als 'niet in betekende mate'.

5. Conclusie

De bestaande inrichting aan de Op den Bergen 6 te Sevenum in de gemeente Horst aan de Maas wordt ontwikkeld tot zorgboerderij voor ouderen met een beperking. De ontwikkeling heeft geen emissierelevante activiteiten waardoor het effect op de luchtkwaliteit wordt door de verkeersaantrekkende werking.

Op basis van de maximale verkeersaantrekkende werking is het plan aan te duiden als 'niet in betekende mate'.

Op basis van de toetsingscriteria uit de Wet milieubeheer (Artikel 5.16, lid c) voldoet de ontwikkeling hiermee aan de eisen voor de luchtkwaliteit.

WINDMILL

MILIEU | MANAGEMENT | ADVIES

b/a

M.L.H. Blomsma, MSc